

== Ojla po pošti: ==
za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrto leta " " " 6:50
za en mesec " " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrto leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravi prejema mesečno K 1:70

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izven nedej in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Velika nesreča na morju — 1500 ljudi mrtvih.

Današnja številka obsega 6 strani.

S. L. S. v Ljubljani.

Shod v Ljudskem Domu.

DR. ZAJC.

»Napredna misel«.

Najprvo se hočem pobaviti z nekaterimi govorniki liberalne stranke, ki so v radnjem času na različnih shodih nastopali. Tu imamo n. pr. dr. Novaka, ki je na shodu pri Moharju v Šiški izvajal, da napredna misel se jako močno živi na Kranjskem in navajal za dokaz volitve v Beli Krajini in v trgovsko in obrtno zbornico. Oglejmo si volitve v Beli Krajini! Na eni strani S. L. S. sama, na drugi pa uradništvo, znani drugi elementi, Kočvarji in Vlahi. Kot en mož so vsi ti šli v boj za prohal liberal. stranko nemški Kočevci in pa Vlahi, ki tvorijo gospodarsko najbolj, zanemarjeni del ljudstva, ki je še nepristopno za vsak napredek in ki živi še v takih razmerah, v kakršnih je nekda ječalo ljudstvo drugod pod jarmom različnih liberalnih magnatov. Makar iz Metlike je posojilnica in hranilnica za te vlaške reveže, ki so gospodarsko popolnoma nesamostojni in politično nezreli, vsled česar ni čuda, da gredo na volišče za liberalno stranko. Z. to napredno misel liberalcev ne moremo zavidati, ampak jim jo privoščimo. Dokler bo ta napredna misel med liberalci živela, bo iz vsake volitve slejkoprej izšla zmagonosno S. L. S.! (Tako je!) Kar pa se tiče trgovske in obrtne zbornice, bi se dalo o »zmagi« napredne misli v tej zbornici marsikaj govoriti. Značilno je, da je liberalno časopisje, ki je prej imelo o teh volitvah silno veliko pisati, po končanem skrutinju nenkrat utihnilo. Ni čuda, ker vemo, da je bilo pri tej priliki za napredno misel oddati ih neštevilno glasov od ljudi, ki nimajo niti pravice voliti in da je bilo veliko glasovnic podpisanih od liberalnih advokatov brez vednosti volivcev. (Čujte!) To je znano in mi mislimo, da je zdaj vendar že čas, da neha obzirnost v tem oziru in da policanci činitelji proti temu nastopijo, ko vidimo, kako liberalci naše ljudi za vsako malenkost preganjajo. (Tako je!)

Deželna podjetja.

Dr. Novak je govoril tudi o name-ravani deželni klavnici in deželnih elektrarnah; poročilo natančno ne pove, kaj je glede tega vse povedal, toliko pa se da posneti, da se je postavil na stališče, da se dežela v to nima vtikati, ampak prepustiti taka podjetja privatni špekulaciji. Ko se je vršil volivni boj, so liberalci rekli: Kdor je za draginjo, bo volil za S. L. S., kdor pa je proti draginji, ta bo pa volil liberalno! Tako so takrat liberalci skušali poštene ljudi oslepariti za glasove. Ko pa je naša stranka nastopila proti draginji, da jo poizkusi s pametnimi podjetji saj omiliti, pa so liberalci naenkrat temu nasprotni!

Ena takih naprav je deželna klavnica. Mesna draginja meščansko ljudstvo najbolj tare in ima naravnost katastrofalne posledice za ljudske žepe in ljudsko zdravje. Da bi se temu od-pomoglo, je dežela sklenila ustanoviti klavnico, da zbliža mesnega producenta in konsumenta. Zakaj eden glavnih vzrokov draginje je ta, da imajo trgovino z mesom v rokah le nekaterniki, ki na eni strani pritiskajo na kmeta, na drugi pa diktirajo cene konsumen-om, kakor se jim poljubi. Zato je deželni zavod, ki bi mesne cene reguliral zelo potreben. To tembolj, ker imamo veliko deželnih zavodov, ki velike množine mesa porabijo. Gospodarstvo v bolnici bo n. pr. dežela morala v lastno režijo prevzeti, kajti le ena Hoppe živi v enem stoletju, in če ta redovnica, ki ima velikanski gospodarski razum, vodstvo gospodarstva da iz rok, ne preostaja drugega, da dežela sama dalje gospodari. Če se pri tem od dobave mesa od privatnih podjetij osvobodimo in se po tavimo glede tega na lastne noge v prid vseh davkoplačevalcev v deželi bo to dejstvo le pozdravljati! (Pritrjevanje!) Malim mesarjem, ki so zdaj reveži in trpe pod pritiskom velikih, bo potem tudi pomagano. Liberalci seveda zoper to zabavljajo, ker vedo, da bo to nekaterim njihovim ljudem v škodo, zato hujskajo, češ, da se bavimo s pasivnimi podjetji, a mi vemo, da S. L. S. še nobenega pasivnega podjetja ni ustanovila, pač pa imajo liberalci vse polno pasivitet. (Ponovno pritrdjevanje!)

O elektriki je dr. Novak tudi govoril. Sava hrani v sebi velikanske sile

Zato tujci, nemški in judovski kapital, kar preži po naši Savi in gleda, kako bi se je polastil. Če skuša dežela dobiti Savo v svojo last, pomeni to boj zoper tujca, ne gre se za nič menj kakor za to, da ohranimo, kar je naše, in da izrabimo v korist našemu ljudstvu, kar teče po naši zemlji! (Veliko odobravanje!) Greh bi bil na narodu, če bi te neizmerne zaklade, ki v Savi leže, tujcu pustili. Saj vemo, da tuja industrija naše ljudi preganja, če je pa kje kak boljši zaslužek, pa privlečejo sem tujca, naši ljudje pa morajo s trebuhom za kruhom v Ameriko. (Ponovno pritrdjevanje!) Liberalci, ki se bori proti deželnim električnim napravam, ne zasluži, da nosi slovensko ime, ta naj gre med jude se skupno borit zoper pošteno slovensko krščansko ljudstvo! (Vihar-no pritrdjevanje!) Ako se take naprave dobro zgrade, donasajo vsaki deželi dobička. Ljudje, ki bodo rabili tok, ga bodo dobili poceni, kljub temu pa bo tudi dežela lep dobiček imela, kakor je izračunano, in s tem denarjem se bo dalo za ljudstvo veliko dobrega napraviti.

Pustoslemšek.

Med liberalnimi govorniki je tudi gospod Pustoslemšek. Ta je govoril pri Česnovarju in sicer o koritih in korupcijah. Te reči mu morajo biti dobro znane, ker živi gotovo v takem miljeu. Zato preidemo preko tega govornika na dnevni red in gremo naravnost do dr. Tavčarja, ki je že bolj žlahtna riba. (Velika veselost!)

Župan in podržavljenje policije.

Z dr. Tavčarjem, ki je po srečnem naključju z enim glasom večine župan ljubljanskega mesta, se imamo rešno pomeniti. Najmanj, kar se mora od župa zahtevati, je, da je objektivni, da se lahko vsak berač nanj obrne, da dobi svojo pravico (Pritrdjevanje!), posebno pa se sme od njega pričakovati, da brani ljubljanske davkoplačevalce pred šikanami kakagea liberalnega uradnika.

Dr. Tavčar je na nekem shodu govoril o podržavljenju mesne policije in pri tej priliki izračunal, da bi Ljubljana, ako bi se policija glasom predloga vlade podržavila, najmanj 40.000 kron navrh plačala. Župan je pač imel zelo neumne poslušalce, da se jim je upal kaj takega natvezti, a za župana

se pač ne spodobi kaj takega govoriti. Če pretresamo podržavljenje policije že samo s finančnega stališča, moramo pozdravljati, če vlada policijo sploh hoče prevzeti! (Veliko pritrdjevanje!) Vlada je izrekla, da prevzame policijo v Ljubljani, na Viču, v Šiški in Mostah, če prispeva občina 130.000 K na leto in 1000 K za vsakih 1000 duš prirastka po desetih letih. Če bi vlada nič ne odnehala, celo v tem slučaju bi mesto preje 40.000 kron prihranilo kakor pa povrh plačalo, kakor je župan izjavil. Naši stražniki so vendar sramotno plačani in jih je tudi tako malo, da naša policija ne uživa nič kaj posebnega ugleda. (Pritrdjevanje!) Treba bo zvišati število stražnikov in jih boljše plačati, zato bodo stroški za policijo najmanj na 200.000 K narastli. No mi smo z ozirom na skrajno slabe mestne finance krepko nastopili in od vlade odločno zahtevali, da odneha (Odobranje!), in vlada se je res udala in zahteva od mesta zdaj 100.000 K, dasi bo že prvo leto po podržavljenju morala za policijo okoli 270 tisoč kron odšteti. Na m se ima Ljubljana zahvaliti, da je vlada svoje pogoje tako znižala, in če zdaj te številke primerjamo, bi lahko rekli, da bo mesto 170.000 K za policijo prihranilo. Pa recimo, da jih vseh ne bo, to je pa gotovo, da bo saj za 40.000 K na boljšem, ne pa na slabšem, kakor je župan trdil. To smo mi dosegli in pri tej priliki izrečem odločno zahtevo prebivalstva, da se podržavljenje policije čimprej izvrši! (Veliko pritrdjevanje!) Kako se bodo potem davkoplačevalci oddahnili! Saj vemo, kako so bili dozdej nekateri gostilničarji preganjani, drugi favorizirani; na ubogo branjevko so poslali štiri policaje, da jo s trga spode; potem bo pa red tako v mestu kakor v predmestjih, kjer se različni elementi zbirajo, tako bomo imeli čistost izven mesta in sredi mesta, in to je vendar nekaj vredno! (Odobranje!)

Čegav naslednik je dr. Tavčar?

Na svojem shodu je dr. Tavčar nadalje rekel, da se smatra za naslednika Hribarjevega, ne pa Laschanovega. (Klici: Čujmo!) Jaz vas nočem razburjati z razmerami, ki so vladale na magistratu, ko je županoval Hribar. Rečem le, da bomo mi skrbeli, da se ta obljuba dr. Tavčarjeva nikdar ne bo iz-

LISTEK.

H Sienkiewicz:

V-peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Ker ni govoril nič po arabsko in jako slabo v jeziku ki-svahili, s katerim se je mogoče razumeti skoraj po celi Afriki in katerega se je Stanko za silo naučil od Zanzibaritov, zaposlenih pri kanalu, je bilo očividno, da mora biti rojen v kakšnem oddaljenem kraju.

Stanko ga je sklenil vprašati, odkod da je.

»Kali, kako se imenuje tvoj narod?« vprašal je.

»Va-hima,« odvrnil je mladi zamorec.

»Ali je to velik narod?«

»Velik, ki neprestano vojuje s hudobnimi Samburu in jim jemlje živino.«

»Kje leži pa tvoja vas?«

»Daleč, daleč! . . . Kali ne ve, kje.«

»Ali v takem kraju kakor ta?«

»Ne. Tam je veliko vode in gor.«

»Kako imenujete tisto vodo?«

»Imenujemo jo: Temna voda.«

Stanko je pomislil, če ni deček morda kje od Albert Nyanze, ki je bil takrat še v rokah Emina paše, torej je vprašal, da bi to dognal:

»Ali ne prebiva tam beli načelnik, ki ima črne, kadeče se ladje in vojake?«

»Ne. Stari ljudje govoriti pri nas, da videli bele ljudi (tu je Kali pokazal na prste) eden, dva, tri! — da. Bili so trije v dolgih belih suknjah. Iskali so slonove kosti . . . Kali jih ni videl, ker še ni bil na svetu, toda Kalijev oče jih sprejeti in dati jim mnogo slonove kosti.«

»Kaj pa je tvoj oče?«

»Kralj vseh Vahima.«

Stanku je ugajalo, da ima krajeviča za služabnika.

»Ali bi hotel videti očeta?«

»Kali rad videti mater.«

»Kaj bi naredil, ako bi mi zadeli na Vahima in kaj bi oni naredili?«

»Vahima pasti na obraz pred Kalijem.«

»Pelji nas torej k njim, v tem slučaju ostaneš ti lahko pri njih in boš vladal po očetu, mi pojdemo pa dalje do morja.«

»Kali jih ne najti in ne ostati, kajti Kali ljubi Velikega gospoda in hčerko meseca.«

Stanko se je obrnil z nasmehom k tovarišici in rekel:

»Nelka, postala si hčerka meseca.«

Ko je pa pogledal nanjo, mu je naglo potemnel obraz, kajti prišlo mu je na misel, da izgleda revna deklica s svojim bledim, presojnim obrazom v resnici bolj podobna mesecu, kakor pa zemeljskemu bitju.

Mladi zamorec je trenotek umolknil, potem pa pomovil:

»Kali ljubiti Bvana Kubva, ker Bvana Kubva ne ubiti Kalija, samo Gebhra, a Kaliju dati mnogo jesti.«

In pričel se je gladiti po prsih ter ponavljal z očividno dopadljivostjo:

»Mnogo mesa, mnogo mesa!«

Stanko je hotel še zvedeti, kako je prišel deček v sužnost dervisev, toda pokazalo se je, da je od časa, ko so ga neke noči vjeli pri jamah, izkopanih za cebre, tolikokrat šel iz rok v roko, da iz njegovih odgovorov nikakor ni bilo mogoče dognati, čez katere kraje in po kateri poti je prišel v Fašodo. Stanko se je zamislil samo nad tem, kar je govoril o »Temni vodi«, kajti ako bi prišel iz okolice Albert-Nyanze, Albert-Edward-Nyanze ali Viktoria-Nyanze, kjer so se nahajale države Unioro in Uganda, bi bil moral brez dvoma kaj slišati o Eminu paši, o njegovih vojakih in o parnikih, ki so vzbujali občudovanje

in strah med zamorci. Tanganjika je bila preveč oddaljena, torej je bilo samomogoče, da prebiva plemo Kalija kje bližje. Torej ni bilo popolnoma nemogoče, da bi kje zadeli na ljudi Vahima.

Čez nekaj ur se je pričelo solnce nizatiti. Vročina se je znatno zmanjšala. Zadeli so na široko dolino, v kateri je bila voda in je rastle nekaj divjih fig. Torej so se ustavili, da bi se konji odpočili in se pokrepčali. Ker so bile skalne stene na tem prostoru nekoliko nižje, je velel Stanko Kaliju, naj gre na vrh in pogleda, če ni videti v okolici kakšnega dima.

Kali je ubogal in v trenutku je bil na robu skal. Ko je pogledal pazljivo na vse strani, se je spustil spet doli po debelem stebilu lijane ter je povedal, da ni nikjer dima, toda je »nyama«. Jasnó je bilo, da ne govori o jerebicah, ampak o kakšni večji živali; pokazal je namreč na Stankovo puško, nato pa položil prste h glavi, da je ta žival rogata.

Stanko je splezal nato gori in ko je pomolil previdno glavo čez rob, je začel gledati v daljavo. Nič mu ni zapiralo pogleda v daljavo, ker je poprejšnja visoka trava bila požgana, nova pa, ki se je že spustila iz počrnele zemlje, je imela še nekega col višine. Kakor da-

poinila, skrbeli bomo, da se Hribarjev duh na magistratu temeljito razkuži. (Bravo!) To naj vzame na znanje dr. Tavčar in vsi tisti, ki se še bahato šopirijo na rotovžu.

Zvestoba postavam.

Zdaj pa si hočemo ogledati delo na magistratu, odkar nosi visoko dostojanstvo župana dr. Ivan Tavčar.

Ko je bil dr. Tavčar vstoličen za župana in je pri živem Bogu prisegel ter storil slovesno obljubo v roke deželnega predsednika, da se bo vsikdar strogo ravnal po postavi, je imel lep govor, ki smo ga tudi v krogu S. L. S. simpatično pozdravili. Dejali smo si, morda je res napočila doba, ko bo mogoče sodelovati za blagor Ljubljane, se posvetiti delu, da se izbršijo črni madeži iz prejšnje dobe in vrniti Ljubljani zopet dobro ime pred svetom. Rekel je župan med drugim: »Danes sem prisegel zvestobo cesarju, ali to prisego si tolmachim tako, da hočem zvesti ostati tudi postavam, od vladarja potrjenim. Zatrjujem slovesno, da mi bodo kot županu zvezdovodnice v veljavi stoječe postave, in trdno upam, da bodem vsak svoj korak lahko opravičil z vzklikom: Cesar se mi more, ko stoji postava ob moji strani!« Ni pa še dolgo, odkar županuje mestu dr. Tavčar, pa je izšel z magistrata nepostaven odlok, glasom katerega se je branjevk, materi šestih otrok, prepovedalo prodajati in se jo je domov spodilo. (Ogorčenje!) Vlada je potem v svojem odloku rekla, da take postave ni nikoder v tržnem redu! (Sramota!) Gospodje so pač mislili, da vladajo še Heinovi časi in da zato smejo počenjati, kar hočejo. Toda zdaj bo pravica povsod in vselej, na to bomo že mi gledali!

Dr. Tavčar je dejal v svojem govoru tudi: »Dalje pa čaka mestni svet obilo socialnega dela. V Ljubljani je več siromaštva, nego blagostanja. Zatorej bodi naloga pametnemu mestnemu gospodarstvu, da ne naklada prehudih bremen tistim, ki so že itak slabotni in šibki.« To je resnica, da je veliko revščine v Ljubljani, odkrite in prikriti, in slednja ima časih še hujše posledice. Klub občinskih svetovalcev S. L. S. se je v prvi vrsti pobrigal za one, ki trpe in stradajo (Odobranje!) in predlagal, naj se uredi miloščina siromakom. Znano vam je, kako so liberalci nato postopali. Vsedli so se za par minut skupaj, se o stvari nič posvetovali in niti pustili, da bi dobili mi v pogled imenik onih, ki mestno podporo uživajo, ampak kratkomočno sklenili, da se ta reč odloži. Da smo pa mi prav imeli, ko smo sumili, da tukaj ni vse v redu, priča tajnik društva za otroško varstvo, gospod svetnik Milčinski, ki je na obnem zboru tega društva med drugim dejal sledeče: »Časih stori Ljubljana za svoje reveže celo preveč! Dobival je podporo znani mladi berač ob dveh bergljah; ob pravi vzgoji bi bil sposoben za delo, če prav ne za vsako. Ta berač gosti v žganjarni tovariše in pijan polega po cesti. Občinsko podporo je dobivala družina, kar celih 36 kron na mesec, zanikna skoz in skoz, oče žganjar, mati sladkih besedi, ki hčere vzgaja v prostitutke, vse delomirno in gnilo. Dobivala jo je in jo morebiti še dobiva vdova, ki je še nisem videl trezne, in ji je bilo treba vzeti otroka. Vsak hip si pritarna podporo vdova, ki pa ima denar, da se ob nedeljah z našesarjeno svojo hčerjo

vozi na pijane naše korijandoliveselice. Izrede se v mestu za drag denar otroci, ki bi jih bilo moč zunaj mesta polceneje ali pa tudi zastoj preskrbeti.« To je nekaj zgledov, prepričani pa smo, da v tem oziru na magistratu še veliko bolj smrdi. Če smo mi kdaj trdili, da ni vse, kakor bi moralo biti, veste, kako so liberalci vpili, da opravljamo belo Ljubljano. (Smeh!) Tukaj pa imamo pričevanje strokovnjaka, ki je napredne stranke, a pošten in plemenit mož.

Socialna skrb liberalne večine.

Vložili smo tudi druge predloge socialne vsebine. Da omenjam le enega: nujno smo zahtevali, da se mestnemu delavstvu, kateremu se škandalozno slabo godi (Pritrjevanje!), plače zvišajo, uredi delovni čas in službene razmere, napravi delovni red in jih proti boleznim, nezgodam in starosti zavaruje. No, in kaj so liberalci storili? Glasovali so proti nujnosti, kar se krasno ujema s socialnimi obljubami gospoda župana. (Ironični vzkliki!)

Vspehi naše opozicije.

Liberalci vpijejo po svojem časopisu, da hočemo mi sedanji mestni večini le nagajati. Iz vsega pa vidite, kako hočemo le red, strogo kontrolo in da se res napravi, kar je potrebno. Sicer smo pa prebivalstvo že parkrat rešili velikih bremen. Liberalci so si n. pr. izmislili, da bi kupili gledališče in so bili pripravljeni odšteti zanj deželi 100.000 K, s čimer bi pa bili za vzdrževanje tega zavoda morali prevzeti še druge obveznosti, tako da bi gledališče vsako leto ljubljanske davkoplačevalce po malem 200.000 K veljalo. Mi smo zato odločno rekli, da ne gre Ljubljane, v kateri je po zatrdilu gospoda župana samega toliko siromaštva, tako za zabavo obremeniti in da dva, mesto in dežela, breme gledališča lažje nosita, kot mesto samo. Na ta način smo rešili Ljubljano ogromnih vsakoletnih stroškov. Isto velja za policijo, kakor smo že videli. Seveda razumemo, zakaj liberalci tako sikajo in pihajo jeze. Mi pač odkrivamo njihovo vzorno gospodarstvo. Le pogledjmo, kako so morali oddati hotel Tivoli! 250.000 K jih je stal, zdaj so ga pa dali v najem tujcu za 30.000 K za dobo osmih let, to se pravi, da bo mesto v osmih letih najmanj 80.000 K za to ponesrečeno stvar povrh plačevalo!

Liberalci na bergljah.

Liberalci so vedno, koder in kadar so imeli moč, zelo ošabno hodili, a vedno le s pomočjo bergelj. (Veslost.) Tako v deželnem zboru, ko so bili zvezani z Nemci. V Belikrajini, zadnjič, se tudi niso mogli z nami meriti drugače, kakor da so šli k nemškemu Kočevcem na posodo po berglje. In nam se opravičeno dozdeva, da zdaj tudi po občinskem svetu ljubljanskem po teh bergljah hodijo. (Veslost in pritrjevanje.) Ne spuščam se za zdaj še v podrobnosti, a upamo, da bomo mogli kmalu o tej zanimivi stvari kaj natančnejšega poročati.

Brez nas in proti nam ne bo nič!

Pa naj bo stvar, kakor hoče, eno je gotovo: S. L. S. je edina resna opozicijska stranka v občinskem svetu. Slovesno vas zagotavljam, da bomo svojo dolžnost, da najstrožje kontroliramo mestno upravo, natančno izvrševali, kakor nam velevaljo ukazi naših

vollivcev (Bravo-klici), da homo vsak vinar natančno ogledali, kam se je obrnil. (Ponovno odobravanje.) Mi čutimo v sebi toliko moči in jo tudi dejansko imamo, da se proti naši volji in brez naše volje prav nič ne bo zgodilo na magistratu, naj si liberalci izposodijo še deset bergelj! (Veliko odobravanje in ploskanje.)

Nato je poročal občinski svetnik Ivan Štefe. (Konec prih.)

Nasilstva na Hrvaškem.

Hrvaška akcija v ogrsko-hrvaškem državnem zboru.

Predsednik hrvaške delegacije v ogrsko-hrvaškem državnem zboru grof Pejačević, je sklical za danes dopoldne ob deseti uri vse hrvaške poslance h konferenci v Budimpešto. Politični krogi so presenečeni, ker se je grof Pejačević še pred tremi dnevi izjavil poslancu dr. Pinteroviću, da se mu zdaj še ne zdi umestno sklicati posvetovanja delegatov, a da bo storil, kadar bo upal, da bo dosegla akcija popoln uspeh. V Budimpešti so zelo radovedni, zakaj da je grof Pejačević tako hitro izpremenil svoj sklep. Uradni brzojav poroča, da so hrvaški vladni državni poslanci včeraj sklepali o stališču, ki ga zavzamejo glede na imenovanje hrvaškega kraljevega komisarja. Posvečovali so se tudi člani hrvaško-srbske koalicije in člani centrum kluba. Obe skupini nameravata podati v zbornici glede na položaj v Hrvaški izjavo. Poroča se, da dela grof Pejačević na to, da bi opozicijski hrvaški poslanci skupno z vladno stranko podali slično izjavo v ogrsko-hrvaškem državnem zboru. Opozicijski poslanci pa zahtevajo, da naj se v državnem zboru nastopi proti komisariatu na Hrvaškem z najodločnejšimi sredstvi. Velikansko pozornost je vzbudilo dejstvo, ker ni bil navzoč pri konferenci vladnih hrvaških poslancev kraljevi komisar Cuvaj.

Feldvebel Cuvaj o položaju.

Cuvaj je govoril v Budimpešti z dopisnikom »Neues Wiener Tagblatt« o položaju. Izjavil je: Na Hrvaškem vladna polpolen mir. Upati je, da sreča rešitvene elemente pamet in da bodo skupno s treznimi politikimi delali na to, da se končno napravi red in da se ojačijo vezi med Hrvaško in Ogrsko. Kdaj se to zgodi, seveda ne znam. Toliko pa lahko rečem, da se red na Hrvaškem toliko časa ne bo napravil, dokler se ne bodo popolnoma zjasnile razmere na Ogrskem. Ali bi Cuvaj rad postal še kraljevi komisar na Ogrskem?

Komisariat na Hrvaškem se kmalu odpravi.

Zagreb, 15. aprila. »Hrvaška korespondenca« poroča: Hrvaški politiki, ki imajo zveze z merodajnimi dunajskimi krogi, so bili po včerajšnji Khuenovi avdijenci obveščeni, da na Dunaju z ostrimi Cuvajevimi odredbami niso zadovoljni in ker je dosegla Cuvajeva diktatura nasprotno, kar so nameravali in kar je zagotavljal Cuvaj, se z vso gotovostjo pričakuje, da se v kratkem odpravi na Hrvaškem protiustavno stanje in da se imenuje novi ban.

Cuvajeve sitnosti nasproti časopisju.

Zagreb, 15. aprila. Glasilo hrvaške stranke prava »Hrvatska« je izhajalo pred izjemnim stanjem navadno ob 4.

uri popoldne. Policijska cenzura pa sedaj za vsebino lista tako ljubeznjivo skrbi, da list ni mogel niti enkrat iziti pred 8., 10. in 12. uro ponoči, tako so ga mogli naročnikom razposlati šele bodoče jutro. Da bo mogel list prej iziti, kakor bi moral, je uredništvo uiskovni oblasti naznanilo, da bo »Hrvatska« izhajala med 10. in 11. uro dopoldne.

Ogrska opozicija o nasilstvih na Hrvaškem.

V včerajšnji tajni seji ogrsko-hrvaškega državnega zbora je Košut izjavil, da je odprava samouprave Hrvaške tako važna zadeva, da se mora razpravljati v javni seji. Graja, ker Khuen zbornice o svojih načrtih glede na Hrvaško ni preje obvestil in izjavil, da so na Hrvaškem odpravljene pomotne. Značilno, da mora braniti pravico Hrvatov sin tistega Košuta, proti kateremu so se leta 1848. Hrvati z mečem in s puško borili!

Vpokojitelj poveljnika zagrebškega armadnega zbora.

Zagreb, 15. aprila. Hrvaška korespondenca poroča: Govori se, da bo meseca majnika vpokojil poveljnik zagrebškega armadnega zbora, general Gerba. General Gerba je že 43 let vojak, a je še tako krepak in zdrav, da bi lahko še naprej služil. Nameravana vpokojitev Gerbe se utemeljuje, ker je že doslužil 40 let, a kakor se trdi, ga nameravajo vpokojiti, ker je zavzel nasproti zmedam na Hrvaškem, popolnoma nepristransko stališče in osobito še nasproti sedanjemu vladnemu načinu feldveblja Cuvaja. Govori se, da je general Gerba o grofu Khuenu in o Cuvaju dunajskim merodajnim oblastim nepristransko poročal in naglašal, da se z odpravo ustave ne reši hrvaška kriza. Sodijo, da postane general Gerba Khuenova žrtev.

Slavna Cuvajeva dela.

Iz Zagreba: Vsemu svetu so znane preventivne odredbe proti hrvaškemu tisku, vsled katerih največ pravaško časopisje trpi. Najnovejši zgled kaže, da se Cuvaj boji že svoje lastne sence. Te dni je bila namreč zopet zaplenjena »Hrvatska«, češ, da na preveč očiten način priobčuje komisarijeve odredbe! Policijski komisariat na Hrvaškem je torej tako odvraten, da se sam boji, da bi komisarijeve odredbe mogle slabo delovati na ljudstvo. »Hrvatske Novosti« so bile pa v eni noči štirikrat zaplenjene — vselej samo po ena črka! Kar delajo te domišljave policijske veličine, je res že preveč. No, tako slabo se pa godi le pravaškemu in koalicijnemu časopisju, ki se najkruteje zatira, a vse drugače stoji glasila frama-sonske Dioničke tiskarne — podjetja, ki je bilo ustanovljeno s Strossmayerjevim novcem. Tem listom komisariat vse drugače postilja — že ve, zakaj. Po Zagrebu se o liberalnih listih »Dioničke tiskare« marsikaj šepetne. No, eno je gotovo, da so namreč listi te tiskarne — »Obzor«, »Male novine« in »Agramer Tagblatt« — edini od vseh hrvaških listov, ki so oproščeni kavele. Kaj to pomeni? Obzoraško - liberalna metoda: »Obrni plašč po vetru«!

Laško-turška vojska.

Danes dopoldne ob 11. uri so po nekem dunajskem poslaniku velevali posredovale pri turški vladi, da naj prično Turki pogajanja z Lahom miru. Prvi posreduje ruski poslanik. Poslaniki bodo turško vlado zgolj vprašali, kake pogoje da stavi, da se sklene mir. Posredovanje ima namen, da pokaže željo vseh velevali, da žele med Turčijo in Italijo mir.

Turki bojaželjni.

Turški ministrski svet izdeluje prestolni govor, ki bo izvajal, da se mora za obrambo turških pravic v Tripolisu nadaljevati vojska.

Laško brolovje in velevali.

42 laških vojnih ladij je zapustilo Tarent. Sodijo, da prično Lah akcijo v Arhipelu. Velevali pa baje niso voljne, da mirno trpe pustolovstva Lahov. Angleži so že odposlali eno vojno ladjo v Smirno, drugo v Samos. Posebno brodovje pa odpošljejo v Arhipel. Angleži, Francozi in Rusi so pri Kreti zbrali veliko brodovje pod pretvezo, da vzdržuje red na Kreti, dejansko pa, da nadzirajo operacije laškega brodovja. Ob južnem krečanskem obrežju pa križarijo laške vojne ladje.

Boji pri Zuari.

»Corriere della sera« poroča o velikih bojih, ki so se bili 20 km vzhodno Zuare pri Melitti. Pri Buakeu so turški vojaki uničili en laški oddelek.

S'rašni viharji v Tripolisu.

V Tripolisu so divjali strašni viharji, ki so zanesli v laške utrdbe toliko peska, da so postali topovi nerabljeni.

leč je segalo oko, je bilo videti samo tuintam kakšno veliko drevo z od ognja osmojenim deblom. V senci enega izmed njih se je pasla čreda antilop gnu, po postavi telesa podobnih konjem, po glavi pa bivolom. Solnce, ki je prodiralo med listjem baobabu, je metalo trepetajoče svetle lise na njihove rujave hrbte. Bilo jih je devet. Bile so oddaljene komaj kakšnih sto korakov, toda veter je vlekel od živali proti soteski, torej so se pasle mirno in niso slutile nevarnosti. Da bi preskrbel karavano z mesom, je ustrelil Stanko najbližje stoječo žival, ki je padla na zemljo, kakor da bi jo zadel tresk. Ostala čreda je zbežala na vse strani, obenem ž njimi pa tudi velik bivol, katerega poprej niso opazili, ker je ležal skrit za kamenjem. Deček je, ne iz potrebe, ampak iz lovske strasti, strelil še na njega, izbravši si primeren trenutek, ko se je žival obrnila nekoliko na stran. Bivol se je po strelu silno stresel, potegnil zadnji del telesa, potem pa tekla dalje in preden je mogel Stanko spet nabiti, zginil je na neravnem svetu.

Komaj da se je dim razkadil, je že sedel Kali na antilopi in ji je paral trebuh z Gebhrovim nožem. Stanko je šel k njemu, da bi si bližje ogledal žival — in veliko je bilo njegovo začudenje, ko mu je čez nekaj trenutkov zamorec z okrvavljenima rokama ponudil še ka-deči se drob antilope.

»Zakaj mi to daješ?« vprašal je,

»Msuri, msuri! Bvana Kubva jesti takoj.«

»Jej sam!« odvrnil je Stanko razžaljen vsled take ponudbe.

Kali si ni pustil tega dvakrat ponoviti, ampak je pričel takoj z zobmi trgati drob in požirati požljivo surove koščke, ko je pa videl, da gleda Stanko nanj z gnjusom, je ponavljal neprenebomo medtem ko je opžiral: »Msuri, msuri!«

Tako je snedel skoraj polovico drohu, potem je pa začel razdevati antilopo. Delal je to jako hitro in spretno, tako da je bila koža naenkrat slečena in meče odrezane od hrbta. Sedaj je Stanko na svoje začudenje zapazil, da Sabe ni pri tem delu, zažvižgal mu je, da bi ga povabil na obed sprednjih delov zverine.

Toda Saba se nikakor ni prikazal, namesto njega je pa nad antilopo sklonjeni Kali dvignil glavo in rekel:

»Veliki pes teči za bivolom.«

»Ali si videl?« vprašal je Stanko.

»Kali videti.«

To rekši je položil antilopine ledvice na glavo, na vsako ramo pa kos mesa in odrinil je nazaj k soteski. Stanko je zažvižgal še nekajkrat in čakal, ko je pa videl, da je zaman, je šel za njim. V soteski je Mea že sekala trnje za zeriho, Nelka je pa skubila s svojimi malimi prsti divjega ptica ter vprašala:

»Ali si žvižgal Sabi? Tekel je za vami.«

»Tekel je za bivolom, katerega sem obstrelil in sem jako nemiren,« odvrnil je Stanko. »Te živali so silno srdite in tako močne, da se jih še lev boji napadati. Sabi bo predla slaba, ako se spusti v boj s takim nasprotnikom.«

Ko je Nelka to slišala, se je jako vznemirila in rekla, da ne pojde spat, dokler se Saba ne vrne. Ko je Stanko videl njeno skrb, se je jezil sam na sebe, da ji ni prikril te nevarnosti ter jo je pričel miriti:

»Šel bi sam za njim s puško,« rekel je, »toda najbrže sta jako daleč in v kratkem bo nastopila noč in sledov ni mogoče več opaziti. Bivol je močno obstreljen in imam upanje, da pada. V vsakem slučaju izguba krvi ga oslabi in če se tudi vrže na Sabo, bo Saba zamogel zbežati... Da, vrne se morda ponoči, toda vrne se gotovo.«

Ko ji je tako govoril, sam ni verjel v lastne besede, kajti spominjal se je, kar je bral o veliki maščevalnosti afrikankega bivola, ki celo, kadar je težko ranjen, teče naokrog in čaka pri stezi, po kateri mora priti lovec, potem ga pa napade nepričakovano, vzame na roge in vrže kvišku. Tudi Sabi bi se zamoglo kaj takega zgoditi, ne glede na razne druge nevarnosti, ki so mu grozile pri vrnitvi ponoči.

»Dalje.)

Velika katastrofa na atlantskem morju.

Izseljeniški parnik „Titanic“ ponesrečil. — Nad 1500 ljudi mrtvih, 675 rešenih.

Prvo poročilo.

Prvo vest o tej nesreči je včeraj popoldne v Ljubljani priobčil »Slovenec« med svojimi brzojavnimi poročili. Do večera so prišle iz New Yorka naslednje vesti:

Postaja za brezžično brzojavljenje na rtu Race v New Foundlandu je sporočila, da je dobila brezžično brzojavko parobroda »Titanic« družbe Withe Star Linie, ki je nekaj milij vzvodno od New Yorka zavozil v plavajoče ledenike ter se pri tem močno poškodoval. Parnik se je začel kmalu po nezgodi potapljati ter je pričel klicati brezžičnim potom brzojavno na pomoč. Družbina parnika »Olympic« in »Virginian« sta takoj odplula na pomoč ter se je posrečilo zaenkrat vse ženske s ponesrečenega parnika »Titanic« spraviti v rešilne čolne in jih prepeljati na krov pomožnih ladij. Vsled plavajočih ledenikov, ki so se topot pojavili v izredni množini, so bili v nevarnosti tudi parnik »Carmenia« in francoska ladja »Niagara«, kakor tudi številne jadrnice. Parnik »Carmenia« je le z veliko težavo priplul v New York.

Veliko razburjenje med sorodniki potnikov in moštva parnika »Titanic«.

Iz Pariza poročajo: Na tukajšnjem uradu družbe Withe Star Linie je vladal včeraj dopoldne velik naval sorodnikov potnikov in moštva na parniku »Titanic«. Zadnja poročila so govorila, da je le malo upanja, da sta pomožna parnika pravočasno dospela ponesrečenemu parobrodu »Titanic« na pomoč. Morje je razmeroma mirno, tako da je pričakovati kljub vsemu vesti, da se je posrečilo rešiti potnike in moštvo.

Vesti iz Londona.

V Londonu so poročila o katastrofi parnika »Titanic« zbudila veliko razburjenje in agenturo družbe Withe Star Linie je včeraj dopoldne oblegalo na stotine ljudi, ki so burno zahtevali vesti o usodi parnika »Titanic«. Zahtevi množice se je moglo ugoditi le v nezadostni meri, ker so razmeroma le zelo pomanjkljiva poročila dospela po radiotelegrafičnem potu. Razburjenje med množico se je nekoliko poleglo, ko je bila objavljena neka brzojavka, da so brčkone vsi potniki rešeni. Brezžični brzojavni promet je prekinjen, vsled česar doslej ni bilo mogoče dobiti podrobnih poročil o katastrofi parnika. Tudi brezžični brzojavni promet s pomožnimi parniki, ki jih je prikladal parnik »Titanic«, je prekinjen, tako da za enkrat ni nobenih podrobnih poročil. Prva poročila pa zatrjujejo, da ni nobene nevarnosti za potnike ter se domneva, da bi celo za slučaj, ako bi se začel ogromni parnik hitreje potapljati, medtem že spravili vse potnike potom rešilnih čolnov na krov pomožnih ladij »Baltic«, »Virginian« in »Olympic«. V mornariških krogih pa se z veliko gotovostjo izjavlja, da je komaj pričakovati, da bi se parnik »Titanic« potopil, ker je zgrajen na ta način kakor ladja »Olympic«, da se celo v najslabšem slučaju more zdržati več ur nad vodno površino. O vzrokih nesreče so dospela zelo nepopolna poročila, vendar pa se more smatrati, da se je vsled tega, ker je parnik zavozil v kak velikanski ledenik, vtisnila parniku kaka stranska stena, tako da so udrle velike vodne množine v notranjost ladje. Parnik »Titanic« je tako ogromen, da povzro-

ča, kadar pluje, veliko valovanje, vsled česar so se pri njegovem odhodu iz Southamptona potrgale parniku »New York« vrvi, s katerimi je bil privezan in bi lahko že ob tej priliki došlo do večje katastrofe. Parnik »Titanic« je bil popolnoma nov in je bila to njegova prva vožnja.

Berolinske vesti o nezgodi.

Berolinski urad White Star Linie je zatrjeval včeraj istotako, da je za potnike parnika »Titanic« izključena vsaka nevarnost. Parnik »Titanic« je zapustil 10. aprila Southampton na Angleškem ter bi moral danes dospeti v New York. »Olympic« se nahaja na povratku na Angleško ter se morata obe ladji nahajati na enaki višini. Ladja »Virginian«, ki je s parnikom »Olympic« hitela na pomoč, je last Allan Linie in pluje iz Portlanda.

Vzroki katastrofe.

Letos so po nenavadno mili zimi opazovali zadnje čase v severnih smereh Atlantskega morja nenavadno mnogo plavajočih ledenikov, ki so se odtrgali od Grönlandske, Spitzbergov in Franc Jožefove dežele ter pluli z ledenimi polji vred proti jugu, kjer so dosegli širino, v kateri se drugače v Atlantskem Oceanu ne naleti na led. Nenavadni viharji, ki so letos divjali v arktičnih pokrajinah, so povzročili ob mejah večnega ledu velike izpremembe in ponovno so prihajale z oceanskimi parnikov pritožbe o številnih gigantskih ledenikih, ki otežujejo plovo. Parnik »Titanic« je zadel v tak ledenik, ne ve se pa, kakšne so bile posledice, ker segajo ledeniki ravno tako globoko pod vodo, kot nad vodo. Na pomoč odhiteli parniki pa so potrebovali najmanj 10 ur vožnje, predno so dospeli do »Titanica«.

Katastrofa. — Parnik »Titanic« se potopil.

Iz New Yorka poročajo, da se je parnik »Titanic« včeraj ob 2. uri ponoči potopil. Rešili so samo 675 oseb, 1500 ljudi pa je našlo smrt v valovih. Rešili so večinoma samo ženske in otroke. Parnik »Karthia« poroča, da je našel na mestu nesreče samo čolne in ostanke razbite ladje.

»Titanic«.

Ogromni izseljeniški parnik »Titanic« je imel na krovu kot poročila londonski »Daily« 2200 potnikov in 900 moških posadke. Parnik je bil vreden 50 milijonov ter je izključeno, da bi ga dvignili iz morskega dna. Poveljnik parnika je bil kapitan Smith. »Titanic« je imel 46.000 registrskih ton.

Razburljivi prizori pred agenturami White Star Linie.

Pred agenturami družbe White Star Linie v Parizu, Londonu in New Yorku se vrše grozni prizori. Na stotine ljudi oblega agenture, ki pa nečejo dati o katastrofi nobenih podrobnih pojasnil. Prizori, ki se vrše pred agenturami družbe, so pretresljivi. Sorodniki potnikov in posadke ponesrečenega parnika demonstrirajo, jokajo in razsajajo, toda glede imen ponesrečenec vladala še popolna nejasnost.

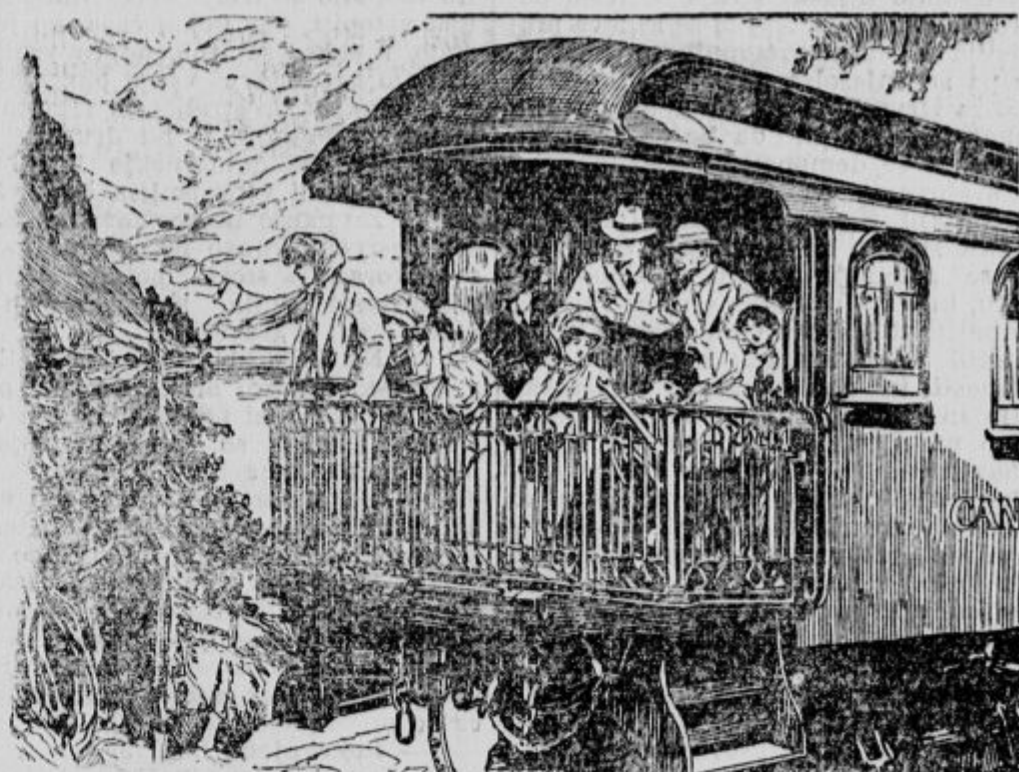
Slovenci niso ponesrečili.

Kakor nam javlja tukajšnje zastopstvo družbe White Star Linie, na parniku »Titanic« iz naše dežele ni bilo slovenskih potnikov.

Težave na Ogrskem.

Del ogrske vladne stranke ni zadovoljen, ker bo zopet Auffenberg zastopal vojno upravo v delegacijah. Khuenu zvesti člani jih tolažijo, češ, da poda Auffenberg pomirjevalne izjave. Justhovci in Košutovci pa hočejo v delegacijskem zasedanju razpravljati tudi o vojnem ministru. Ni izključeno, da predlagajo Košutovci vojnemu ministru nezaupnico, Justhovci pa zaupnico, ker hočejo tako prisiliti vladno stranko, da nastopi z odkritim vizirjem. Košutovci trde, da cesar Khuenu ni dovolil razpustiti ogrske - hrvaškega državnega zbora, da mu ni dovolil v zbornici odločnejše nastopiti in da Khuen tudi ni prodril s svojim predlogom, da bi moral vojni minister Auffenberg odstopiti. Justhovci zato sodijo, da bo moral Khuen po zasedanju delegacij odstopiti. Položaj na Ogrskem se ni čisto nič izboljšal. Tisza in vodilni moške vladne stranke prejkoslej zahtevajo, da mora Auffenberg po končanem zasedanju delegacij odstopiti, če ne poda kake pomirjevalne izjave.

: Naročajte „Slovenca“ :

AMERIKANSKI RAZGLEDNI VAGONI NA AVSTRIJSKIH ALPSKIH ŽELEZNICAH.

Zanimivo novost, ki bo predvsem koristila povzdigi tujskega prometa, so te dni vpeljali na avstrijskih alpskih železnica. Uvedli so namreč takozvane razgledne vozove, kakršne imajo kot znano na ameriških železnica. Vozovi imajo velika okna, so udobno opremljeni ter imajo tudi omaro s knji-

gami in časopisi. Vse avstrijske glavne proge, ki vodijo od Dunaja proti zahodu in jugu, bodo v kratkem dobile te vrste vozove, ki so v prvi vrsti namenjeni potnikom I. razreda, a bodo proti primernemu doplačilu na razpolago tudi potnikom drugih razredov. Te vozove bodo tudi vpeljali na progi turske železnice na progi Celovec-Jesenice-Gorica-Trst.

Ustanovni shod društva za varstvo vajencev v Ljubljani.

Včeraj zvečer ob 8. uri se je zvršil v dvorani Rokodelskega Doma ustanovni shod imenovanega društva. Drž. poslanec prof. Jarc je otvoril občni zbor imenom pripravljalnega odbora za ustanovitev društva za varstvo vajencev v Ljubljani in pozdravil navzoče, zlasti g. kanonika Sušnika kot zastopnika Svetinove ustanove in dežel. odbornika gosp. dr. Zajca kot poročevalca v obrtnih zadevah. G. dr. poslanec je razložil pomen društva. Treba je nekaj storiti, da dobimo dober in značajan obrtni naraščaj; tudi obrtni stan potrebuje nadarjenih fantov, zlasti dandanes, ko je tehnika tako silno napredovala. Vajencem je treba preskrbeti prave vzgoje, treba je pa tudi skrbeti za strokovno izobrazbo in pošteno zabavo. Potem je gospod drž. poslanec razložil, kako daleč da so pripravljalna dela dospela in kaj vse je pripravljalni odbor storil. Načrti za Vajeniški dom so v delu in stavba obeta biti zelo praktična. Treba je samo obilo dobrih src in rok, da bodo društvu pripomogli do istega uspeha kakor mu je začetan.

G. predsednik rokodelskega društva, spiritual Stroj, je z veseljem pozdravil novo društvo. Poudarjal je, da ima že več let z vajenci opraviti in zadnji čas je, da se za vajence kaj stori. Opisal je nato razmerje med vajencem, velikim tovarnarjem in manjšim obrtnikom ter kazal na uspehe v drugih kronovinah.

Gosp. Franchetti je pozdravil občni zbor imenom deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug ter izjavil, da je pooblaščen od odbora izjaviti, da se zveza popolnoma strinja in odobrava to novo društvo. Izjavil je tudi, da bo zveza podpirala z vsemi močmi, tudi materijelno, v kolikor bodo njena denarna sredstva dopuščala, to prepotrebno društvo.

Gosp. Kregar je pozdravil imenom kuratorija obrtno-pospeševalnega urada ter izjavil, da je kuratorij pospeševalnega urada sklenil, prispevati letnih 500 kron za novo društvo, kar je najboljši dokaz naklonjenosti urada napram novemu društvu. Želel je društvu obilo uspeha.

Gosp. ravnatelj drž. obrtne šole Šubic je pozdravil misel vajeniškega varstva kot mnogoletni nadzornik obrtno-nadaljevalnih šol, ki je imel priliko opazovati vajeniške razmere. Želel je končno tudi novemu društvu mnogo uspeha.

G. deželni odbornik dr. Zajc je pozdravil novo društvo kot obrtni referent in ga zagotovil naklonjenosti dežel. odbora.

Imenom društva rokodelskih mojstrov je pozdravil novo društvo g. predsednik Pust in izrazil nado, da bo društvo napravilo veliko dobrega.

G. župnik Kalan je sprožil parstvari glede ureditve Vajeniškega doma.

Potem se je izvolil novi odbor. Na predlog g. Kregarja so bili voljeni sledeči gg.: Pust Franc, Rojina Anton, Eberl Adolf, Sušnik Ivan, kanonik kot zastopnik Sve-

tinove ustanove, Stroj Alojzij kot predsednik rokodelskega društva, dr. Zajc Ivan, prof. Jarc, Vodnik Alojzij, Franchetti Engelbert in sodni svetnik Milčinski. Kot stalni zapisnikar je bil izvoljen gosp. ravnatelj obrtno-pospeševalnega urada Remec.

Omeniti nam je še, da se je vpisalo v novo društvo lepo število mojstrov. G. drž. poslanec Jarc je naznanil, da šteje novo društvo z današnjim dnevom okrog sto članov in nato zaključil občni zbor. Po občnem zboru se je odbor takoj sešel in konstituiral sledeče: Predsednik: drž. poslanec prof. E. Jarc, podpredsednik: Vodnik Alojzij, blagajnik: kanonik Sušnik Ivan, tajnik: Rojina Anton. Kakor smo zvedeli, bo imelo novo društvo v kratkem sejo in bo šlo takoj krepko in intenzivno na delo.

Dnevne novice.

+ Troje shodov S. L. S. v Beli Krajini je bilo v nedeljo, in sicer na Vinici, v Dragatušu in v Kotu. Govorila sta na shodih poslanca Dermastia in Jarc. Razpoloženje med ljudstvom je izvrstno, tiste, ki so se dali zapeljati za Mazelleta, je sedaj sploh sram. So pa tudi liberalci delali z lažmi, da se je kar kadilo. Tako je kmečki mož v Kotu pravil, kako je lagal Mazelle v Semiču o deželnem glavarju, češ, da mora vsakdo, ki kaj hoče doseči, mu prinesiti vsaj klobaso, zabavljaj čez uradništvo, da ga je v Metliki in Črnomlju preveč in da ga bo on odpravil. To je tisti Mazelle, ki je večer za večerom napajal liberalno uradništvo. O tropah agitatorjev, ki so se privlekli iz Ljubljane, pa je izrekel neki mož na Vinici, kamor se jih je pripodilo kar sedem, sodbo, da so bili taki, kakor bi bili prišli iz Pichlerjeve kleti. Liberalizmu v Beli Krajini še ne bo rodila pšenica zrnja!

+ Na popolnoma napačni poti so tisti mladi gospodje na Hrvaškem, ki so spravili v nekatere pravaške hrvaške liste to-le:

»Ove godine obdržava se u Beču 23. euharistički svjetski kongres. Mi hrv. kat. nar. djaci namjeravali smo poći u broju od hiljade. Ovime javljam drugovima iz Dalmacije, da naš Savez neće više smatrati članom onoga, koji u Beču podje. Mi ćemo na naš sastanak u Ljubljano, kako je javljeno i odlučeno, gdje ćemo se jedan celi dan klanjati evkarističnom Bogu. Mimogred valjda će zanimati drugove i to, ako im javim, da naučnu eskurziju hrv. univerzitara u Beograd i slobodnu Srbiju (a ta će usliediti 18.og o. mj.) vodimo uz mladohrvate — i mi.«

Ne vemo, kako nameravajo gospodje s tem koristiti hrvaškemu narodu. Zdi se nam, da je rodila take sklepe mladeniška naglica, ki si ne dá časa nekoliko premisljati in računati tudi s posledicami ter konečnim efektom. Menda nekateri gospodje še niso izpredvideli, da je bil dijaški štrajk povzročen in uprizorjen od domačih in tujih liberalnih elementov, ki iščejo svoje koristi in jim nikdar ni bil pri srcu resnični blagor hrvaškega naroda. Čuvaj in njegovi so komaj čakali,

ZMEDENE NOTRANJE ZADEVE.

Brambna preosnova.

Avstrijska vlada želi, da bi brambni odsek in zbornica hitro rešila brambno preosnovo. Vlada bi se namreč rada iznebila provizorija in bi tudi rada že po novi brambni preosnovi izvedla novačenje. Če se bodo pa posvetovanja o brambni preosnovi zavlekla, bo morala skrbeti vlada s provizorijem za vojaške novince.

Skupne zadeve. — Delegacije. — Khuen-Auffenberg.

V avdijenci dne 14. t. m. je Khuen cesarju poročal, kako da misli izvesti brambno preosnovo. Cesar je njegov načrt potrdil. V skupnem ministrskem svetu se je želelo, da naj bi delegacije kmalu rešile skupen proračun. Na posredovanje nekega skupnega ministra sta se tudi Khuen in Auffenberg sporazumela.

V soboto zboruje zopet skupni ministrski svet, ki se ga udeležita tudi Khuen in ogrski finančni minister Lukacs. Sklepali ne bodo zgolj o zasedanju delegacij, marveč bodo pred vsem razpravljali o zadevah bosanskih železnic.

da izrabijo dljaški štrajk v svoje postranske namene. Naj bi se zadeva prepuštila resnim zastopnikom naroda, ne pa srednješkolskim politikom, pa bi bilo za Hrvaško bolje. In sedaj menijo nekateri naivneži, da bo za Hrvaško dobro, če se demonstira z neudeležbo na svetovnem evharističnem kongresu na Dunaju. Ravno obratno: Hrvatje bi morali skrbeti za čim večjo udeležbo, da se pokažejo vsemu katoliškemu svetu, ki o njih pravično sodi. Tako bi simpatije za Hrvate v teh krogih le pomnožili. Če bi bil kak kongres v Budimpešti in na kongresu mažarskih židjev in framasoni, bi bil zgorajšnji sklep pravičen. Proti mednarodnemu evharističnemu kongresu naperjeni sklep bo pa ustregel le framasonom, ki si bodo v družbi mažarskih židov veselja meli roke. Zdi se nam, kakor bi bila taka demonstracija všepetana mladim pravašem od njihovih narodnih ali strankarskih nasprotnikov, ki so vsi enake vrednosti. Uboga Hrvaška! kličemo mi pri tem. Tisti, ki razglašajo nepravilen sklep o dunajskem evharističnem kongresu, naj se pravočasno premislijo; kar se pa tiče poti v Srbijo, pa le obžalujemo, da se mladi gospodje igrajo s takimi sredstvi. Ali morda gospodje ne čutijo v sebi dovolj odgovornosti za svoj narod?

+ **Družba Leykam-Josefshah**, lastnica papirnic v Vevčah, Medvodah, Podgori in drugod, je napravila lani 2.063.364 K dobička. Dividenda se izplača 7 odstotka, 28 kron za vsako akcijo.

— **Vremenska katastrofa na Dolenjskem.** Iz raznih krajev Dolenjske so nam došla poročila o grozni škodi, ki jo je povzročila slana v noči od 12. na 13. aprila. Drevje je bilo v najlepšem cvetju, trta je že odgnala, grozdek se je že kazal pri grozdku in obejal bogato letino. Kar je zavel za dežjem leden sever in ena noč je uničila vse, tako da ne bo ne sadja ne grozdja. Nekateri vinogradniki so kadili, drugi ovijali trte s papirjem itd., a vse zastonj. Morda je ostalo nekaj na krajih, ki so zavarovani proti severu, a drugo je vse šlo. Škoda se trenutno niti ne da preceniti, a znaša samo v Belikrajini gotovo nad 1 milijon kron, v novomeškem ali krškem okraju pa še mnogo več. Vsled te katastrofe je cena vina poskočila čez noč za 6 do 8 K. Ubogi dolenjski vinogradniki! Predlansko leto palež, da ni bilo kaj trgati, lansko leto na mnogih krajih toča, letos pa že v začetku leta taka katastrofa. Županstvom priporočamo, naj store takoj vse potrebno, da se odpiše davek, od dežele in države pa pričakujemo, da bo deta ustavila izterjavanje brezobrestnih posojil in tudi sicer pomogle nesrečnemu ljudstvu.

— **Trta na Dolenjskem uničena.** St. Jernej. Cesar smo se bali, se je zgodilo. Vsled zgodnje pomladi je bila trta že koncem meseca marca tako razvit, kakor druga leta koncem aprila. Vsled mrzle burje je bila že večkrat mala slana, a ker je bilo trtje suho, je prvo poskušnjo dobro prestalo. A dne 12. t. m. je deževalo in tudi snežilo, na noč se je zjasnilo in v jutru dne 13. t. m. je bila grozna slana. Vse trtje je uničeno. Kako silno nas srce boli, ako pomislimo, koliko truda in s roškov ima vinogradnik, pa je vse uničeno v eni noči. Ta grozna uima je napravila nepopisno škodo!

— **Velik požar** je izbruhnil v nedeljo zvečer na tovarni g. And. Paterosta nad Danami pri Starem trgu pri Ložu; ogenj je vpepelil celo žago z vso opravo vred; tudi bencin-stroj je ves poškodovan. Sreča je, da se ni ugal bencin, za kar gre hvala vrhlm ognjegascem, ki so bili v nevarnosti za lastno življenje, da so odstranili iz gorečega poslopja sode bencina. S svojim neumornim trudom so pripomogli, da se ni vnelo tudi tik stoječe poslopje za mlin, stanovanje žagarjev in pisarna, ki je bila že v plamenu, ki so ga pa še pravočasno zadušili. Škoda je precej velika, je pa deloma krita z zavarovalnino. Vzrok požara je neznan.

— **Samoumor gostilničarja.** Iz Sp. Otoka obč. Mošnje nam poročajo: V vasi Spod. Otok občine Mošnje se je omračil um gostilničarja Jakoba Brinšek, ki se je v ponedeljek ob pol 10. uri v svoji hiši ustrelil. Nesrečni mož je že dalje časa bolehal. Mučila ga je telesna bolezen, posebno pa skrbi radi svojih dolgov, katere si je nakopal z nakupom posestva na Koroškem. Ob 8. uri dopoldne je bil še pri svojih delavcih v delavnici in jim povedal, da je namenjen iti v Lesce in v Radovljico po opravkih. Bil je tudi praznično naperjen. Ob pol 10. uri prinese gospodinja delavcem predjužek in takoj za njo prihitel dekla vsa preplašena in sporoči delavcem, da se je gospodar ustrelil v hiši. Delavci teko v hišo, hočejo v sobo, kjer je bil nesrečnež, in pri vra-

tih zaslišijo še tretji strel. Nihče se ne upa vstopiti. Čez nekaj časa, ko je postalo v sobi vse tiho, odpro vrata in najdejo gospodarja vsega okrvavljene-ga z dvakrat prestreljenim vratom. Bil je mrtev. Pokojni je bil drugače blag in pošten mož, doma nekje iz Ribnice, in je v občini v prejšnjem času užival veliko zaupanje in spoštovanje. Zapušča nesrečno vdovo in enega sina. Ta svoj korak je storil pokojni v hipni zmedenosti duha, ker je zadnji čas vedno tožil o glavobolu.

— **Na koro zblaznel.** V nedeljo je v Ipavski Planini pri cerkvenem petju na koro zblaznel posestnikov sin Ciril Vovk, katerega so včeraj prepeljali v blaznico na Studenec.

— **Nogo zlomil** si je v gozdu v Lešah pri Tržiču Anton Dolžan, katerega so prepeljali v deželno bolnišnico.

— **Nesreča s samokresom.** Karola Schemitsch, 11letnega posestnikovega sina iz občine Mozelj, je njegov brat Janez ponesreči obsretil v desno roko, ko s'a se igrala s samokresom. Ranjenca so pripeljali v deželno bolnišnico.

— **Rokovnjači.** Pred 30 leti je bilo v St. Jurju pri Mirnipeči in okolici izvršenih mnogo tatvin in vlovov. Ljudje so čuvali svoje blago noč in dan. Orožništvo je bilo ta čas vedno na nogah in posrečilo se je tatinsko druhal zasačiti. Obstojala je iz Matije Kosa, po domače Nahtigarja, poveljnika te družbe, ka'eri je živel v koruznem zakonu z Rezo Pene, dalje iz njene matere Neže, njegovega brata Gregorja Kosa ter Jožeta Saje, Janeza Željko, Franceta Malita in Jan. Jaki iz Ostervice. Vsi, razun Matije Kosa, so že pomrli. Kradli so, kakor srake; vse, kar jim je prišlo v roke, je ta tatinska druhal vzela. Priklatali so se v goro Hmelca ter vlovili v klet Muhviča in mu odpeljali več veder vina. Pojavili so se čez nekaj dni zopet v drugi gori v Radnivasu pri Stariču in izkopal v zid luknjo ter odpeljali do 20 veder vina. Potem ko so to vino v sodih v gozdu zakopali, so se zopet pojavili v St. Jurju pri Pavcu in pokradli svinjskega mesa in več vedrov vina. Kradli so po shrambah in odnesli, kar je bilo premičnega; najraje so imeli prekajeno meso, žito in vino. Ko tega niso več dobili, bilo je namreč že meseca junija 1881. leta, so iz svinjaka Andolška v Češnovcu ukradli prašiča in ga na mestu z pri sosedu ukradenim nožem zaklali in odnesli. Enakih tatvin je bilo mnogo. Ko so to druhal zaprli, so prenehale tudi tatvine. Vodja te družbe Matija Kos je videl, da mu je orožništvo vedno za petami in jo je zato odkuril na Hrvaško. Vzel je tudi svojega bra a s seboj, a ta se je skesal in se vrnil. Kos Matija pa, ki je bil že takrat prebrisan in že večkrat kaznovan tat, je ostal v Hrvaški.

Terezija Pene in Neža Kos sta veljali za zelo slabi, k vsemu slabemu nagnjeni ženski. Okolica se jih je bala. Bile sta priležnice raznih tatov in same tudi bile zelo predrzne tatice. Tatove so večkrat neusmiljeno pretepli, a ova-di si se jih niso upali. V drugih vaseh so imeli tatovi od emalce za ukradeno žito, meso in vino; kar sami ni o zavžili, so prodali. Orožništvo je prišlo temu na sled in leta 1882 je vse prej imenovano polovilo in oddalo sodniji v Novem mestu. Ženski sta bili obsojeni po tri leta ječe, drugi leto in po osem mesecev. Kos Matija se pa je po tej obsodbi tu pa tam pojavil pri domačih ter zopet odšel. A ker je bil navajen in je navada železna srajca, je tudi v Hrvatski kradel in bil tam večkrat kaznovan in slednjič, kakor se je poročalo občini iz Zagreba, bil v Be'ovaru zaradi kraje na o em mesecev temnice obsojen in izgnan iz kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije. Za o je prišel, oz. bil odgnan po 30 letih k sorodstvu. Ker ga pa je orožništvo željno pričakovalo, ga je takoj po prihodu posetilo in spremilo na za take može do-lo-en prostor. Mislili smo, da se je stari grešnik spokoril v tujini, in kakor smo slišali, bil je tudi tam nevaren tat perutnini in kot vaščani radi pogrešamo takih in enakih posetov starih nepoboljšljivcev.

— **V včerašnj list** je brez vednosti uredništva in ka oliške Bukvarne ustavil me'er med »Knjigo.ršivo« notico o igri »Miklova Zala«.

— **Gozni požar.** Pred nekaj dnevi sta zakonska Martin in Marje a Strga iz Zaloga pri posestniku Francetu Silnerlu v gozdu »Lustna« grabila steljo. Martin Strgar si je nabasal svojo pisavo in jo zažgal, potem pa spustil še gorečo vžigalico na tla. Ker je bilo isti dan vetrovno vreme, se je takoj vnela suha stelja. Zakonska Strgar sta z največjim naporom trudila požar ome-jiti in se je pri tem mož Martin opasno opekel na obrazu in levi roki, a ves trud je bil zastonj. Požar se je s tako hitrostjo širil, da je bilo tekom šestih ur šest do sedem hektarov s.e.lje un-če-

ne in tudi več mladih borovcev. Siherl ima okoli 600 kron, njegov sosed Andrej Dovč pa 100 K škode.

— **Nesreča.** Posestnica Apolonija Tome iz Poljan pri St. Vidu nad Ljubljano je šla včeraj dopoldne na hlev po krmo ter je pri tem raz stropa tri do štiri metre globoko padla na tla in si zlomila desno nogo. Prepeljali so jo v dež. bolnišnico.

lj **Zasačen hotelski tat.** Pri okrožnem sodišču v Bolcanu imajo v zaporu nekega Otmarja Savsa, kateri je izvršil po Avstriji nebroj hotelskih tatvin in goljufij. Kradel je najraje denar in dragocenosti. Ljubljanski oškodovanci naj se čimprej zglaste pri mestnem policijskem uradu.

Šlajerske novice.

š **Politični shodi.** Na dobro obiskanim občnem zboru političnega slovenskega kat. društva za šmarski okraj sta govorila deželni poslanec g. Vrečko in dr. in dež. poslanec dr. Jankovič. Poslanec Vrečko je povdarjal zlasti gospodarske krivice od strani nemške večine; dr. Jankovič pa je čisto natančno in jasno dokazal, da v deželnem zboru ni mogoče drugega kakor — obsrurcija. Govoril je tudi o večjih in najtežavnejših problemih in predlogah državnega zbora, pa vse to tako jasno in zanimivo, da ga je ljudstvo z največjo pozornostjo poslušalo. S avile so se resolucije, med drugimi protest proti Huchenburgerjevemu sistemu na Slovenskem; ogorčenje nad mažarsko krutost o nasproti Hrvatom; za obsrurkijo v deželnem zboru in izreklo se je zaupanje našim poslancem. Zahiteva se poldnevni šol. pouk. nerodni vozniki red na lokalni železnici naj se odpravi! Predsednik č. g. Gomilšek navdušuje ljudstvo, naj se pridno udeleže naših shodov.

š **Rudar ponesrečil.** Ko je včeraj rudar Melhijor Kange v Trbovljah snajl stroj, ga je kolo zgrabilo za roko ter mu jo popolnoma zmečkalo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Primorske vesti.

+ **S. Rafaela Kovačič**, prednica šoskih sester v Trstu, je umrla v nedeljo zvečer po dolgi in mučni bolezni. Pokojnica je bila voditeljica slovenske dekliske šole pri Sv. Jakobu. Red šolskih sester zgubi s pokojnico nadarjeno in silno energično članico. Pokojna sestra Rafaela je zamislila ono veliko šolo, ki se je sezidala pod njenim vodstvom in nadzorstvom v ulici Besenghi. Zavod šolskih sester, ki obsega ljudsko in trgovsko šolo ter licej, je eden najmodernejših v Trstu. Velike skrbi, ki jih je imela s. Rafaela za časa zidanja, pa tudi pozneje za vzdrževanje zavoda, so potlačile njeno zdravje. Že pretečeno poletje je bila tako slaba, da se je pričakovalo od ure do ure katas rofe. Kakor znano, so prisilile razmere šolske sestre, da so prodale pred kratkim svoj zavod vlad. — Pogreb pokojnice bo v torek popoldne. Naj v miru počiva!

p **Umrli** je dne 14. t. m. v Trstu gos-pod Ivan Brumen, postanečelnik pri južni železnici v pokoju v 70. letu svoje starosti. Pokojnik je bil oče gos-poda ka'eha a Brumen.

p **Samoumor hišine.** V ulici Giovanni Boccaccio so našli na dvoršču hiše št. 19 v nedeljo zjutraj 27letno hiš-no Ano Goriup. Nesrečnica se je vr-gla iz pelega nadstropja in si je zlomila hrbtenico, na kar je takoj nasto-pile smrt. Vzrok: nesrečna ljubezen.

p **Poizkušen samoumor pe najst-leinega študenta.** Zaradi neke nerodnosti, ker ga je teta okregala, se je za-strupil 15letni študent Renat A. Zdrav-nik je prišel še o pravem času, da ga je rešil.

p **Iz ni'in življenja.** 32le na Fran-čiške Podlipnik je živel že dve leti skupaj s krojačem Franciškom Seme. Ta pa je živel prej skupaj z neko Ivano Terpotec, katera mu je porodila tudi več otrok. Toda navelčal se je in jo odgnal ter vzel k sebi Podlipnik. Ker Seine ni hotel več skrbeti za otroke, ki jih je imel s Terpotecovo, je ta sklenila se maščevati nad svojo nasprotnico. Ko je namre: Podlipnik v nedeljo zju-traj pomeala po svojem stanovanju, je nekdo potkal na vrata. Nič hudega sluteč, odpre. Tedaj pa vstopi Terpo-tec, potegne iz žepa malo stekleničico in bliskoma vrže v obraz zveplene kislil-ne svoji nasprotnici in zbeži. Na straš-no vpije so pritekli ljudje, ki so dobili Podlipnikovo strašno ožgano po obra-zu in rokah. Najbrže je izgubila tudi vid. Terpotec je bila kmalu nato are-tirana.

p **Silno boro** imajo te dni v Trstu in sploh v Primorju. V nekaterih kra-jih je bora odnesla strehe.

p **Umrli** je v Trstu gospa Gabrije-la Seme, soproga učitelja gosp. Antona Seme.

Ljubljanske novice.

lj **Javno predavanje v »Ljudskem domu«.** Danes ob 8. uri zvečer predava v »Ljudskem domu« g. iverist Puharič, član hrvaškega katol. akademičnega društva »Domagoj«.

lj **Krščanska ženska zveza** ima v petek, 19. t. m., ob 4. uri redno predavanje v »Ljudskem domu«.

lj **K »Slovenski krščansko-socialni zvezi«** je pristopil kot ustanovnik g. dež. oficijal A. Šelko ter poleg tega podaril lepo svoto za njene namene. Naj bi našel mnogo tako požrtvovalnih posnemovalcev!

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** se je udeležilo včeraj z društveno zastavo pogreba rajnega rednega društvenega člana g. Antona Pivka, ščetrarskega pomočnika pri g. Miheliču. Društveni pevski zbor pod vodstvom g. Ludovika Bajdeta je zapel pokojnemu tovarišu genljive žalostinke. Obilna udeležba društvenih članov, ki so se sredi delovnega popoldneva zbrali, da spremijo blagopokojnega društvenika na zadnji poti, priča, kako veže vez prave bratovske ljubezni člane Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov.

lj **Županov namestnik.** G. župan dr. Iv. Tavčar je določil, kakor čujemo, za svojega namestnika v uradnem poslovanju magistratnega svetnika Iv. Šeska.

lj **Občni zbor bolniškega in pod-pornega društva zasebnih in pomožnih uradnikov** se je vršil v soboto zvečer ob udeležbi ene tretjine članov. Brez vsake debate so se vzele na znanje poročila društvenih funkcionarjev ter se je z vzklikom izvolil ves dosedanji odbor. Društvo šteje sedaj 82 rednih članov in dva častna. Društveno premoženje znaša 9485 K 85 vin. Pri raznoterostih se je sklenilo nekoliko slovesneje obhajati prihodnje leto 25letni občni zbor ter odobruje vzeti na znanje pogodbo s pogrebim zavodom Jos. Turk glede popolne oskrbe dostojnih pogreb-ov za društvene člane proti plačilu 175 K iz društvene blagajne.

lj **Zahvala društvenemu zdrav-niku.** Občni zbor »Bolniškega in pod-pornega društva pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko« je izrekel 13. t. m. gospodu dr. Ivanu Zajcu za njegovo požrtvovalnost in podpiranje društvenih interesov svojo udano zahvalo.

lj **Socialno delo na magistratu.** Mestni delavec, ki ima plače 2 K 20 h na dan ter s tem preživlja tudi svojo mater, je bil te dni za malenkost, ker je stresel za dve lopati gnoja, kazno-van s tem, da mu je bilo od tedenske plače odtrgano 1 K 50 h, poleg tega se mu je pa tudi naložilo 1 K kazni. Ta delavec si je v mestni službi pohabil roko. Opozarjamo župana na to krutost in pričakujemo, da to zadevo pravično uredi.

lj **Napol razbit voz za smeti** je delal včeraj popoldne čast mestni občinski upravi po ulicah. Pred leti je župan Iv. Hribar dal nabiti po vseh mogočih lokalnih table proti »pljuvanju na tla«, ki so stale nad 1600 K, mestni fizikat pa trpi, da se prepeljavajo po mestu napol razbite šajterge, ki raztresajo po ulicah in zraku to, kar so po vežah nabrale. O, ta mestna higijena!

lj **Iz Napolja** smo dobili obvestilo, da Jakob Bončar ni bil tam are-tiran, pač pa neki Bremhorst, Valentin Holle in Ernest Tedeschi, vsi trije zaradi ponarejanja menic. Na ta način je nastala govorica, da je aretiran Bončar.

lj **Poročil** se je včeraj trgovec v Florijanski ulici g. Jožef Mihelič z gdčno. Mici Sterniša iz Šmartne-ga pri Litiji.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Zofija Ravnak, šivilja, 77 let. — Rudolf Lipovšek, rejenc, 4 dni. — Helena Hočevargostija, 55 let.

lj **Umrli** je v soboto zvečer v deželni bolnišnici Amalija Križman, modistinja iz Ljubljane.

lj **Tatvina.** Včeraj je bila izvoščeku Milanu Pukelsteinu na Cesarja Jožefa trgu z voza ukradena vlišasta odeja, katera je bila na eni strani črna, na drugi pa tigrasta.

lj **Onemogla** je včeraj popoldne na Trnovskem pristanu, ko je šla proti domu, 66 letna vdova Jera Šelkova. Stražnik jo je s pomočjo nekega gos-poda najprvo spravil v trnovsko straž-nico, potem so jo pa z rešilnim vozom prepeljali na njen dom.

lj **Svarilo pred nakupom.** Neki tukajšnji stranki je izginilo »Dürkopp-Diana« kolo brez sedla. Na verižni plošči je na rdečem polju vtisnjen bel venec, zadnje kolo je pa zakrpano.

Kolo, ki je vredno okoli 80 K, naj bi se izročilo pri mestnem magistratu.

Razne stvari.

Nesreča pri cerkveni slovesnosti. Iz New Yorka poročajo 15. t. m., da so v mestu Harringtonu praznovali te dni katoličani dograditev novo sezidane cerkve. Pri tozadevni slovesnosti je bilo navzočih na stotine vernikov. Naenkrat so se v cerkvi udrli tla in 300 ljudi je padlo v globočino. Doselej so izrekli iz razvalin 2 mrtveca in več umirajočih oseb; 50 težko ranjenih so prenesli v bolnišnico. Pod razvalinami je pokopanih še 250 ljudi ter domnevajo, da jih je veliko število mrtvih. Ker so se udrli tla, se je podrl tudi velik lesen oder ob steni in se sesul na ponesrečence v kleti cerkve. Med ljudmi je nastala grozna panika. Neposredno pred nesrečo je prišla v cerkev procesija vernikov s 15 duhovniki na čelu, in ko je pričel eden izmed duhovnikov pridigovati, se je zgodila katastrofa.

Telefonska in brzojavna poročila.

VELIKANSKA KATASTROFA NA MORJU.

(Glej »Slovenčev« poročilo »Velika katastrofa na atlantskem morju«.)

Največja nesreča na morju, kar jih je doslej bilo na svetu.

New York, 16. aprila. Zadnji signal parnika »Titanic« je bil odposlan po Radio-brzojavki in se glasi: »Mi se potapljamo!« Od tedaj ni nobenega obvestila več. Na mestu nesreče so našli samo ladjice, ki jih je metalo morje semtertje in razvaline velike ladje. Poškodbe, ki jih je dobil »Titanic« od ledene gore, so morale biti velikanske. **Oficijska brzojavka se glasi, da se je »Titanic« potopil ob 2. uri 20 minut zjutraj.** Uradna parobrodna družba priznava, da se je rešilo samo 675 oseb, upajo pa, da so še drugi parniki rešili nekaj ljudi. Sesterski ladji »Olimpic« in »Titanic« že ves čas zasleduje nesreča. Ko je »Olimpic« oktobra meseca pričela pluti, je zadela v križarico »Haoke«. Nesrečo »Titanica« pripisujejo kombiniranim parnim in električnim turbinam. Splošna javnost obsoja paroplovno družbo, ker je »Titanic« pustila na prvi njegovi poti napraviti tako dolgo vožnjo. **To je največja katastrofa ladje na morju, ki se je kdaj zgodila.** Zadnje vesti poročajo, da se je potopilo 1683 oseb. »Titanic« je peljal s seboj vrednostnih papirjev za 20 milijonov frankov. Prve brzojavke o nesreči so bile pokvarjene, ker je več parnikov naenkrat oddalo brezžične brzojavke.

Največja izseljeniška ladja na svetu potopljena.

London, 16. aprila. O nesreči »Titanica«, ki je bil največji parnik na svetu, se poroča, da se je zgodila ob 9. uri zvečer. Ledena gora je le z majhnim delom štrlela iz morja in je zato niso zapazili. Večina potnikov je že spala v svojih kabinah. Predstavljati si je lahko strah, ki je nastal med potniki. Potnike je zbudil iz spanja strašen sunek. Panika, ki je nastala, je bila grozna. Okoli rešilnih čolnov so se gnetli pasazirji in se zanje borili drug z drugim. Kapitan je ohranil hladno kri, odposlal na vse strani radiotelegrame in napravil red, da so spravili 300 žen v rešilne čolne. Med potniki so bili tudi milijardierji Vanderbilt, Astor, Wiedener, Roebing, kontesa Rhotes in znani angleški publicist »Review of Review« Thomas Stead, ravnatelj paroplovne družbe Holand Amerika Reuchlin. Med rešenci so večinoma potniki I. razreda, katerih je bilo 350. Potnikov II. razreda je bilo 300, III. razreda 740, druge osebe na parniku so bili mornarji. **Na parniku je bilo tudi 20 Avstrijcev.**

London, 16. aprila. Telegrafist »Titanica« Philipp je brzojavil: »Mi počasi plovemo proti Halifaxu. Ne skrbite!« Gotovo je ta brzojavka bila oddana, preden sta došli ladji »Carpathia« in »California«, ki sta našli le še ostanke potopljene parnika.

New York, 16. aprila. Potopljeni parnik »Titanic« je mnogo večji od dreknoughtov, vsebuje namreč 45.000 ton, je dolg 250 metrov, 30 metrov širok, ima prostora za 2500 pasazirjev, velja 50 milijonov kron.

London, 16. aprila. Urad Withe Stear poroča, da so vsi potniki I. razreda rešeni, kar pa ne bo resnično.

New York, 16. aprila. Zadnja poročila pravijo, da je tudi milijardier Jakob Astor utonil, njegova žena pa je rešena. Gospa Vanderbilt je dobila obvestilo, da je njen sin Alfred odložil svoje potovanje in vsled tega ni resnično, da bi bil utonil.

New York, 16. aprila. Parnik »California« je ostal na mestu nesreče, da kraj dobro preišče, parnik »Carpathia« pa se vrača v New York z rešenci. »Carpathia« pride v New York v petek zjutraj. Rešenih ima na krovu 868 ljudi, večinoma ženske in otroci, utonilo pa je gotovo okoli 1200 ljudi. Podrobnosti še ni. Listo rešenih bo »Carpathia« šele brzojavila, ko pride v brezžično cono.

KHUIEN PODA DEMISIJO.

Dunaj, 16. aprila. Ministrski predsednik Khuen je danes sklenil podati cesarju svojo demisijo. Khuen se odpelje že danes na Dunaj, da jutri cesarju sporoči, da sta on in njegov kabinet sklenila odstopiti ter hoče to s tem motivirati, da se je ogrska vlada prepričala, da ne more jamčiti za gladko zasedanje delegacij. Vladna stranka zahteva namreč, da vojni minister Aufenberg, ki da je vzrok, da se Ogrrom ne odneha, odstopi, krona pa tega ne dopusti. Zato rajši odstopi Khuen. — Pravi vzrok je pač ta, da Khuen ne more premagati Justhove opozicije in se je s svojo politiko tako daleč zaril, da nikamor ne more. Tudi so brutalnosti njegovega oprode Cuvaja merodajne faktorje nagnile k resnemu premišljevanju.

SKUPNI PRORAČUN.

Dunaj, 16. aprila. Danes objavljeni skupni budget za 1912 izkazuje 470.923.322 K potrebščin, to je za 223 milijonov več kot 1911. Odstevši preliminirane prebitke carine odpade od zneska 2874 milijonov K na dežele, zastopane v državnem zboru, 182'8 milijonov kron, kar se ima pokriti s kvotnimi doneski. Normalna potrebščina za armado in mornarico je proračunana na 449.423.881 K, to je na 21'6 milijonov več kakor 1911. To zvišanje kakor tudi 2. obrok izredne potrebščine v svrhu izpopolnitve armade (19 milijonov) in pristaniških del v Pulju (1 milijon) v skupnem znesku 20 milijonov K odgovarja popolnoma v zadnjem delegacijskem zasedanju objavljenemu finančnemu programu skupne vlade. V zmislu prejšnjih delegacijskih sklepov se je postavilo v proračun tudi 67 milijonov izrednega nadaljevalnega kredita za izpopolnitev vojnega brodogoja.

CUVAJ PREGANJA HRVATSKE DUHOVNIKE.

Osijek, 16. aprila. Proti tukajšnjemu kaplanu Ivanu Corkoviću je uvedeno kazensko postopanje zaradi njegove velikonočne propovedi, v kateri je oznanjal hrvatskemu narodu boljše življenje in da hrvatski narod enkrat doživi vstajenje.

Budimpešta, 16. aprila. Glede kazenskega postopanja proti kaplanu Ivanu Corkoviću poroča ogrski brzojavni urad iz Osjeka, da je imel Ivan Corković o velikonočnih praznikih na prižnici »hujskajoče« propovedi, v katerih je ostro kritiziral sedanji režim. Sodišče ga preganja zaradi hudodelstva motenja javnega miru.

CUVAJ ODJENJUJE?

Zagreb, 16. aprila. Neodvisni hrvatski listi »Obzor«, »Srbobran« in »Agramer Tagblatt« so danes prvič za Cuvajevega paševanja izšli, ne da bi bili konfiscirani. To pa zaradi tega, ker na eni strani niso listi prinesli niti ene politične vesti, na drugi strani pa so poročila zunanjih listov in ogorčenje vse poštene politične javnosti vendar toliko vplivala, da je Cuvaj nekoliko odjenjal. Poučeni krogi tudi sodijo, da je danes dobil Cuvaj v Budimpešti migljaj, naj se nekoliko brzda v svojem divjanju; grof Khuen pa je najbrže tudi prinesel z včerajšnje skupne konference na Dunaju primeren poduk. »Črni kabinet« deluje pa vendar še nemoteno dalje. Redno dobivajo redakcije opozicionalnih zagrebških listov pošto šele tedaj, ko je za list prepozna ter se na vseh kuvertih očividno pozna, da so pisma odpirale nepoklicane roke. Na pritožbo uredništva poštna uprava vedno enakomerno odgovarja, da so se pisma zavezila preko Trsta.

KDO JE ZADOVOLJEN S CUVAJEM?

Ruma (Slavonija), 16. aprila. Tukajšnji nemški list »Deutsches Volksblatt« prinaša poziv na nemške liste v inozemstvu, v katerem izrecno in odkrito priznava, da so Nemci v Slavoniji s kraljevim komisarjem Cuvajem popolnoma zadovoljni in da naj ne upoštevajo jugoslovanskih pritožb, češ, da imajo namen propagirati velehrvatska in trialistična stremjenja.

DR. LORKOVIĆ SMRTNONEVARNO OBOLEL.

Zagreb, 16. aprila. Dr. Lorković, ki je bil pod banom Tomašićem obsojen v trimesečno ječo, je v ječi smrtnonevarno obolel. Prepeljali so ga v kazniščno bolnišnico.

ARETACIJA NA HRVAŠKEM.

Osijek, 16. aprila. Bivši pisar Franjo Suhanek je aretiran, ker se je nepovoljno izjavil o razmerah na Hrvatskem.

HRVATSKA STRANKA V DALMACIJI.

Split, 16. aprila. Hrvatska stranka je sklenila radi razmer na Hrvatskem obstrukcijo v avstrijskem državnem zboru.

† PROFESOR PRIBRAM.

Praga, 16. aprila. Vseučiliški profesor dr. Alfred Pribram je naglo umrl; star je 71 let.

VELEVLAŠTI PRI PORTI.

Car'grad, 16. aprila. Danes ob 10. dopoldne so se podali poslaniki Rusije, Nemčije, Anglije in Francoske drug za drugim na Visoko Porto, da posredujejo za mir.

ITALIJANSKI SOCIALISTIČNI POSLANEC IN VOJNI POROČEVALEC ARETIRAN.

Rim, 16. aprila. Socialističnega poslanca in vojnega poročevalca De Felice so italijanske vojaške oblasti prijele, ko se je hotel izkrcati pri Zuari, in prepeljale v Tripolis, kjer so mu vzeli njegovo časniškarsko legitimacijo. De Feliceja so prepeljali nato v varstvo vojaškega spremstva v Italijo.

SMRT LEOPOLDA HILSNERJA.

Dunaj, 16. aprila. Znani Leopold Hilsner, ki je bil zaradi ritualnega umora obsojen v dosmrtno ječo, je danes v kaznišnici v Steinu umrl.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. A. Danilo: Prejeli. Prosimo pa, da nam pošljete ves spis, da nam je možno pričeti s priobčevanjem.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 16. aprila 1912.

Pšenica za april 1912	11'71
Pšenica za maj 1912	11'63
Pšenica za oktober 1912	10'97
Rž za april 1912	10'33
Rž za oktober 1912	8'97
Oves za april 1912	10'33
Oves za oktober 1912	8'86
Koruza za maj 1912	9'12
Koruza za julij 1912	—

?	T	?
T	U	P
?	P	?

Zahvala.

1188

Izgubivši predragega soproga, c. kr. orožniškega stražmojstra v p. ter vratarja jubilejne ubožnice

Ivan Šukljeta

se čutim izreči najglobokejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujem g. knjigovodju Trdini za blago tolažbo in pomoč v težkih urah, nadalje g. magistratnim uradnikom in g. bralnega društva ter rodbini g. Urbančičevi za podarjene vence in mnogobrojno spremstvo, častitim gg. duhovnikom ter vsem pokojnikovim prijateljem in znancem, ob jednom tudi osobju tukajšnje ubožnice, kateri so mi stali v pomoč in tolažbo ob smrtni postelji ter so izkazali zadnjo čast predragemu pokojniku.

Ljubljana, dne 15. aprila 1912.

Globoko žalujoča vdova

Jož. Šuklje.

Stenografa-strojepisca

sprejme takoj =

odvetnik dr. I. Brejc
v Celovcu.

1187

Manufakturna trgovina

pri

Škofu

se je

preselila

v nove prostore

Pred Škofijo 3

(Kordinova hiša zraven knezoškofijske palače).

Priporoča se
za mnogobrojni obisk.

1193

Na dnevnem redu je poročilo o delovanju in nameni »Slovenske Straže«, o kateri poroča dr. poslanec Jarc sam vsestransko o njenem delovanju. Društvo uspešno vrši svojo nalogo, ima pa premagati marsikatero težkočo in nujno rabi večjih denarnih pripomočkov. Gosp. predsednik priporoča tiho delo potom podružničnih odborov ali glavnega odbora in ožigosa pogubno delovanje Ante Begova, ki je s svojimi brosurami o narodnih mejah opozoril Nemce na naše najšibkejšje obmejne točke, na katere so se zdaj nasprotniki res z vso silo vrgli, in jih naravnost nahujskal na slovenske narodne delavce na Koroškem. Če kje, se gotovo na tem polju vsaka neprevidnost bridko maščuje.

Za njim razpravlja deželni odbornik dr. Lampe zelo tehtno in sila zanimivo o občinski politiki. (Ta referat smo že objavili na uvodnem mestu). V debati, ki je sledila, so se stavila na predavatelja večinoma vprašanja, zadevajoča vpliv deželnega odbora na občinsko upravo.

Predpoldne so si ogledali udeleženci tečaja Katoliške tiskarne, popoldne od 2. do 4. ure pa deželni muzej.

Popoldne je dr. Fr. Dolšak predaval o predmetu »Skrb za bolnike« in poudarjal veliko socialno, gospodarsko in kulturno važnost ljudskega zdravja. Po kratkem zgodovinskem pregledu je podal sliko sodobne medicine in nje vsestranskega napredka. Z uvedbo antiseptike — po velikem angleškem zdravniku Listerju — in aseptike s pomočjo narkoze, ki je bila najprej splošna, potem pa tudi lokalna — je kirurgija mogočno napredovala in se je operacijska tehnika povzpela do nepričakovanih uspehov. Za spoznavanje bolezni se je iznašlo nebroj dijagnostičnih pripomočkov, fizika in kemija sta vstopile v službo zdravništva. Na polju interne medicine je nastal velik preobrat z bakteriološkimi odkritji; spoznalo se je bistvo infekcije in vzrok raznim infektivnim boleznim. Vsled teh spoznanj so se razvile nove vede seroterapija, serodijagnostika, pred vsem pa protilaksa. Higijena nam nudi polno sredstev, po katerih se nalezljivih bolezni lahko varujemo. Potem je obrazložil predavatelj organizacijo javnega zdravstva, državnega in deželnega, zdravniških šol, bolnic in podobnih zavodov. Ljudstvo je treba seznanjati z napredki znanosti, da bo imelo zaupanje in izgubilo predsodke, ki jih imajo še dandanes preprosti ljudje. Sistematično naj se upeljejo ljudska predavanja, kjer naj se ljudi pouči o najvažnejših stvareh higijene, ki naj ne zaostaja za ostalo ljudsko izobrazbo. Pouk pa bodi nazoren, in zato je treba učnih pripomočkov, lahko umljivih slik, tabel, modelov itd. Ker bi bilo pa to za posamezna društva predrago, bi bilo umestno, če bi za to skrbela kaka centrala, ki bi nazorila po potrebi izposojevala.

Po predavanju se je razvila diskusija, in so se stavila iz vrst udeležnikov razna vprašanja. Tako se je n. pr. sprožila misel, kako bi bilo umestno prevažati bolnike iz oddaljenih gorskih krajev do bližnje železniške postaje, nevarno bolne bolnike, ki so namenjeni v bolnico. Od druge strani se je naglašala potreba praktičnega tečaja učiteljc za bolniško postrežbo, ki bi se vršil v kaki bolnici. — Zastopnik delavstva je želel pojasniti o stališču, ki ga zavzemajo delavske zavarovalnice zoper nezgode glede kovinskega zastrupljenja s svincom in živim srebrom. Po podanih pojasnilih se je debata zaključila.

Po svetu.

Italijani za zrakoplove. Navdušenje za ustanovitev italijanskega zračnega brodograja se je razširilo tudi med italijanskimi izseljenci v Ameriki in Tunisu. Italijanski zunanji urad je dobil od generalnega konzula v St. Paulu v Braziliji obvestilo, da je 28 tamkajšnjih Italijanov podpisalo 100.000 lir za nabavo petih letalnih strojev. Tudi italijanska kolonija v Tunisu je sklenila,

da nabavi za italijansko vojsko en letalen stroj.

Fototelegrafija. Berolinski »Lokal-anzeiger« poroča, da se je v noči od ponedeljka na nedeljo prvič posrečilo na njegovi fototelegrafični postaji oddati sliko mesta Berolina telegrafnim putem preko Pariza v Monte Carlo, torej 1500 km daleč. S tem je narejen začetek k rednemu fototelegrafičnemu obratu med imenovanimi krajema.

Novi ogromni topovi za bojne ladje. V Kruppovih tovarnah so izdelali dva nova ladijska topova, ki po svoji velikosti prekašata celo velike 35-6 centimeterske topove severoameriških Zedinjenih držav. Novi Kruppovi topovi so kalibra 343 in 38 cm. Kruppov 38-centimeterski top ima 20 metrov dolgo cev. Naboj tehta okroglo 750 kilogramov ter ima 315 kilogramov smodnika. Novi ogromni top strelja v daljavo 32 kilometrov. Koliko moč ima tak top, si lahko predstavljamo, ako premislimo, da je krogla iz tega topa prebila v najbližji bližini jekleno ploščo debelo 1354 milimetrov.

Aviatik ponesrečil. Iz Barle Duca poročajo, da se je ubil pri Laimontu aviatik poročnik Boccourt.

Zrakoplovstvo v Nemčiji. Na tehnični visoki šoli v Charlottenburgu bodo otvorili aeronavičen laboratorij, čegar vodstvo bodo poverili Parsevalu. Istočasno bodo otvorili tudi docenturo za zrakoplovstvo v oddelku za grajenje strojev.

Ubegli italijanski vojaki. V Inomost so dospeli trije italijanski vojaški dezerterji, topničarji, ki so pobegnili, da se izognejo transportu v Tripolis.

Umor milijonarja. V New Yorku so našli dne 12. t. m. mrtvega 74letnega milijonarja Gurija Marscha, ki je bil v New Yorku znan človekoljub. Policija je mnenja, da ga je umorila neka dama, ki je bila z njim v sorodu.

Prodajalka

izučena trgovine z manufakturnim in specerijskim blagom z zelo dobrimi spričevali, vajena tudi gostilne, želi stalne službe na deželi. Cenj. ponudbe je poslati pod »Pridnost«, Ljubljana, Frančiškanska ul. 8, I. nad.

Kuharica

Išče službe v kako župnišču. Vajena je gospodinjstva, ker je že služila v župnišču. Naslov pove uprava »Slov.« 1163

Železnato Kina vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta

c. in kr. dvornega založnika, papeževskega dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v nasprotju z drugimi železnatimi Kina vini, katera vsebujejo samo toliko železa kot navadna namizna vina in vsled tega nimajo nikake zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemičnih analiz kakor tudi ona, ki se je izvršila na zahtevo c. kr. ministrstva za notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija ojači slabokrvne, nervozne, vsled bolezni oslabele osebe, blede, drobne in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2.—, 3 steklenice K 6.60, poštnina in poštni zavoj franko.

Lepo posestvo z gostilno

25 minut od krasnega kopališča Rogaške Slatine; poletni gostje zelo radi tja zahajajo, ker je tam najlepši razgled naokoli. Primerno je za kakega vpokojenca. Cena je 14.000 K. Posojilničnega denarja lahko ostane 4000 K. Posestvo je vse okoli hiše

Natančno se poizve pri gospodu

Franco Pirmanu,

1066 **Topole**

p. Rogaška Slatina, Spodnje Štajersko.

V okolici Ljubljane je na prodaj pod izredno ugodnimi pogoji

hiša z vrtom in trafiko

ki se odda tudi v najem. Pojasnila v posredovalni pisarni Peter Matelič, Ljubljana, Škofja ulica šte. 10. Telefon 153. 1159

Sanatorij „Mirni dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, histerične, bolne na srcu, želodcu, pa take, ki so samo okrepčanja potrebni. — Cene so zmerne.

Vpraša naj se pri Dr. Fran. Ceh, Gornja sv. Kungota pri Mariboru. 1161

Trgovski pomočnik

specerijske stroke, dobra moč, išče primerne službe, najraje kje na deželi. Oglaš naj se pošljejo na upravo lista pod št. 1. 1158

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi belomesnati kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen. 751

Zaloga pristnih domačih vin.

Gospodična

starejša, vajena nekoliko v trgovini mešane blaga, knjigovodstva in vsakega domačega dela išče primerne službe. Gre tudi na deželo. Cenjene ponudbe pod »DE-LAVNOST« pošto ležeče Ljubljana. 1178

Edino zastopstvo za celo Kranjsko

Puch-koles

druge vrste kolo ... K 90.—
finejše ... 110.—
svetiljka ... 5.—
prosti tek ... 20.—
Vse kolesarske potrebščine po najnižjih cenah.
Nov cenik in lepi plakati gratis po pošti.

Najboljši

šivalni stroji

Pouk v vezenju brezplačno.

Koristni lepi kroji za obleke pri naročilu šivalnega stroja gratis.
Cenik po pošti zaslonj.

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga

preciznijskih ur

zlatine srebrne briljantov.

Lastna tovarna ur v Švici.
Konkurenčne ure K 3.50, K 4.—, K 5.—.

Fr. Čuden, Ljubljana
urar, trgovec in posestnik; delničar družbe Union-Horlogère.

Št. 230/pr.

1168

Razpis službe gozdarskega pomočnika.

Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane razpisuje se pri mestnem magistratu

služba gozdarskega pomočnika

s prejemki letnih K 1500.— za dobo prvih pet let, ki se po zadovoljivem petletnem službovanju zvišajo na K 1800.—

Služba oddaje se za prvo leto le začasno ter se začasno nameščeni gozdarski pomočnik po preteku enega leta imenuje stalnim, ako se je v tem času izkazal za službo povsem sposobnim.

Gozdarski pomočnik imel bode v prvi vrsti opravljati vsa gozdarska dela, osobito v Tivolskem gozdu; v času, ko gozdno delo počiva, imel bode pa tudi sodelovati pri mestnih nasadih in drevoredih.

Za namestitev v tej službi potrebno je, da prosilec dokaže, da je s povoljnimi uspehi dovršil nižjo gozdarsko šolo ter da je položil državno preskušnjo pomožnega in tehničnega osebja za gozdno varstvo.

Službo nastopiti bode takoj po izvršenem imenovanju.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagati je najkasneje

do 30. aprila 1912

pri predsedstvu mestnega magistrata.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 12. aprila 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar i. r.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih

zavodov in daje lombardna

posojila. Prodaja lastne

pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod,

ter jamči za rjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak

delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.